

Finansdepartementet
Fi 2024/01474

Yttrande över betänkandet Digital myndighetspost (SOU 2024:47)

Tingsrätten har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och har följande synpunkter.

Tingsrätten välkomnar betänkandets förslag om införandet av en skyldighet för de kommunala och statliga förvaltningsmyndigheterna samt domstolarna att använda sig av den myndighetsgemensamma strukturen för digital post. En sådan skyldighet kommer förhoppningsvis medföra en ökad anslutning till och användning av den myndighetsgemensamma strukturen för digital post även för privatpersoner och juridiska personer. Detta är en önskvärd och nödvändig utveckling för att effektivisera domstolarnas arbete.

Tingsrätten delar betänkandets förslag om att skyldigheten ska regleras genom lagstiftning på det sätt som föreslagits.

I fråga om obligatorisk anslutning för enskilda och delgivning vill tingsrätten anmärka följande.

Även om reformer med bl.a. tillgänglighetsdelgivning har underlättat delgivning förekommer i många mål hos tingsrätten alltjämt delgivningsproblem. I tingsrättens dagliga brottmålsarbete läggs mycket tid på att få parter och vittnen delgiva. Många är svåra att delge. I brottmålen orsakar detta inställda förhandlingar. En del mål kommer på grund av detta att avskrivas på grund av preskription, vilket är olyckligt. Andra mål kan avgöras i ett senare skede, men inställda förhandlingar och tidsutdräkten skapar olägenheter för målsägande och vittnen. När ett mål fördröjs kan bevisprövningen komma att vila på ett osäkrare underlag, till men för lagföringsintresset och målsägandens intresse av att få gottgörelse/upprättelse. I de dispositiva tvistemålen orsakar problem med att delge stämningen långa omloppstider, till men för *dels* parterna som får vänta på ett avgörande, *dels* för tingsrätten som får lägga ner tid och kraft på att försöka delge svaranden. En stor andel dispositiva tvistemål avgörs genom tredskodom efter lång tidsutdräkt på grund av stämningsmanna- och/eller kungörelsedelgivning. Detta är kostsamt.

Med hänsyn till delgivningsproblemen är det angeläget att digitaliseringen i samhället tas tillvara för att underlätta och effektivisera delgivningsarbetet i domstol.

Ett sätt att göra detta är obligatorisk anslutning även av privata aktörer och juridiska personer till den digitala myndighetsbrevlådan. En möjlighet till delgivning genom förenklad delgivning med epost till en obligatorisk digital myndighetsbrevlåda – utan krav på föregående delgivning – skulle kraftigt förenkla delgivningsarbetet. I brottmål behöver därmed stämning och kallelse inte ske genom stämmingsmannadelgivning. I dispositiva tvistemål undviks stämmingsmannael eller kungörelsedelgivning. Antalet inställda förhandlingar skulle minska och omloppstiderna för både brottmål och dispositiva tvistemål påtagligt minska. Ur tingsrättens perspektiv skulle därför en reform med obligatorisk anslutning och ett modernare delgivningssätt (liknande delgivningsformen Särskild delgivning med juridisk person) vara att föredra.

Tingsrätten konstaterar vidare att om det redan hos kronofogden skulle finnas möjlighet att delge privatpersoner och juridiska personer via kungörelsedelgivning eller en obligatorisk digital myndighetsbrevlåda skulle många dispositiva tvistemål kunna avgöras redan hos kronofogden och därmed leda till färre kostsamma mål hos de allmänna domstolarna. Detta skulle effektivisera tvistemålsprocessen och medföra kostnadsbesparingar för parter och det allmänna.

Avslutningsvis framstår det som angeläget med en utveckling av infrastrukturen kring digital myndighetspost som prioriterar användarvänlighet och funktionalitet. Detta uppmuntrar anslutning och användandet av digital myndighetspost för både avsändare och användare.

I övrigt finns, med beaktande av de intressen som tingsrätten har att bevaka, inget att anmärka på förslagen.

Detta yttrande har beslutats av stf. chefsrådmannen Henrik Karlsson och tingsfiskalen Emelie Knudtzon